

CENA 20 mk.

GAZETA KALISKA

Wiadomości polityczne, społeczne i ekonomiczne.

PRENUMERATA WYNOŚI:

W Kaliszu miesięcznie 400 Mk.
Na prowincji z przesyłką
pocztową 500 Mk.
Zagranicą 1000 Mk.
Każdego egzempl. 20 Mk.

CENA OGŁOSZENI:

Za 1 wiersz non. lub jego miejsce
1-a str. 180 mk., w tekście 160 mk.
Nekrologi 180 mk. zwyczajnie 75 mk.

Adres Redakcji i Administracji:
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9-12 i od 2-6 po poł.

№ 11 (7050).

Sobota dnia 14 stycznia 1922 r.

Rok XXX

Od piątku, dnia 13-go stycznia do czwartku, dnia 19-go r. b. włącznie.

Napoleon i M-me Sans--Gene.

Epokowy historyczny dramat w 6 wielkich aktach i 12 obrazach z wielką muzyką i efektownymi dekoracjami. **Ellen Richter.**

Powyzszy obraz okazał się najpiękniejszym i najciekawszym z 1000 razy demonstrowanych o podobnym tytule. Artyści to powinni zobaczyć nie tylko starsi ale ucząca się młodzież i dzieci. **Dziękuję proszę Sz. Publiczność o zastawienie się do godzin każdego seansu.**

POCZĄTEK: w d. piątek, dnia 13. 0. g. 6.15, w czwartek, dnia 19. 0. g. 4.15, w sobotę, dnia 14. 0. g. 9.15.

GAZETA

Dla młodzieży dozwolone.

Dla młodzieży dozwolone.

GAZETA

Od dnia 12 stycznia r. b.

„Miraz” Rzeka, która mówi Złotego Trójkąta.

W rolach głównych **ZALANORT** i **ZALIVIE**.

Naogram. Przegląd z dni Henryka III, scena z epiki XVI wieku.

Dla młodzieży dozwolone.
z cyklu

Mamy do oddania żużel

Towarzystwo Akcyjne Kaliskiej Manufaktury Pluszu i Aksamitu. 129

Wiatrak

15 mórg dobrej ziemi. Budynek murowany z żywym i martwym inwentarzem zaraz na sprzedaż. Bliższych informacji u ziela A. Krzeski, ul. Babina Nr 9. 122

Tow. Muzyczne (Parkowa 3)

W SOBOTE, dn. 14 stycznia o g. 8 w.ez.

Szósty historyczny koncert kameralny

Trio Witkomirskich

Program i szczegóły w afiszach. 85

może rościć sobie żadnych praw do Wilna, miasta odwiecznego polskiego o niezmiernie bogatej i wysokiej kulturze.

WILNO. Korespondent paryskiego „Eclair” stwierdza w swym sprawozdaniu wyborczym, że wynik wyborów jest ostatecznym i świętym zwycięstwem polskości na wileńszczyźnie. Stwierdza on dobitnie, że koniecznym jest połączenie Litwy z Polską.

Hr. Zamoyski w Wilnie

WARSZAWA. Posel Rzeczypospolitej w Paryżu hr. Zamoyski wyjeżdża w tych dniach do Wilna. Celem podróży ma być poinformowanie tamtejszych sfer politycznych o stanowisku państw sprzymierzonych w sprawie wileńskiej.

Rozbrojenie Niemiec

BERLIN. Niemiecka ambasada w Paryżu otrzymała w dniu 10 stycznia podpisaną przez Cambona notę konferencji ambasadorów w sprawie, t. zw. „Zakładów Niemieckich” z wezwaniem zakomunikowania tej noty rządowi niemieckiemu. W nocie ta konferencja Ambasadorów oświadcza, iż uważa wszystkie zarządzenia koalicyjne wojskowe i komisji kontrolnej za zupełnie uzasadnione, i że komisja ta upoważniona jest przez konferencje ambasadorów do przeprowadzenia swych zarządzeń.

Francuska Iba Deputowanych i Niemcy

PARYZ. (Havas). Przewodniczący republikańskiej grupy w Izbie deputowanych wysłał do prezydenta ministrów Brianda telegram, podobnie treści, jak rezolucja komisji senatu do spraw zagranicznych.

Komisja wielkiego przemysłu francuskiego wysłał do prezydenta ministrów Brianda do Cannes telegram, w którym powiedziane jest że wobec wieści o zamierzonym podwyższeniu cen węgla, który Niemcy mają dostarczyć Francji na podstawie traktatu pokojowego, komisja musi wystąpić z żądaniem, ażeby pod żadnym warunkiem nie czyniono zmian w postanowieniach traktatu pokojowego.

Wniebrzenia na Górnym Śląsku

KATOWICE. Dzisiejszy „Polak” zwraca uwagę na nowe machinacje Niemców na Górnym Śląsku, a przede wszystkim komunistów niemieckich, którzy zamierzają wywołać zaburzenia na G. Śląsku. W końcu artykułu oświadcza „Polak”: „Baczność nie tylko przed kracią roboty niemieckich komunistów, ale i tych wszystkich, którzy rozbijają front polski! Burzyciele komunistycznych oddajmy w ręce władz koalicyjnych, a sami baczmy na to, żeby zatamować wszystkie tajne źródła, które mi się posługują Niemcy na Górnym Śląsku, nie chcąc uznać rzeczywistości!”

Narady w Cannes.

CANNES. Rada najwyższa przyjęła następującą uchwałę: Rada najwyższa uchwała niniejszym utworzenie syndykatu międzynarodowego oraz związanych z nim syndykatów narodowych, w celu podjęcia odbudowy ekonomicznej Europy oraz zapewnienia współdziałania wszystkich narodów w przywróceniu normalnego dobrobytu. Rada uchwała, aby natychmiast został ukonstytuowany komitet, składający się z dwu przedstawicieli angielskich, dwu francuskich, jednego włoskiego, jednego belgijskiego i jednego japońskiego, uposażony w pełnomocnictwa, niezbędne do połączenia się dla narad z przedstawicielami innych krajów, w celu: 1) zbadania projektu w szczególności, 2) przedsięwzięcia wszelkich niezbędnych przedwstępnych ankiet, 3) przystąpienia do organizowania syndykatu centralnego i syndykatów filjalnych, tak, aby operacje tych roz-

małych organizmów mogły się rozpocząć możliwie jak najprędzej, 4) złożenia sprawozdania konferencji w Genewie z osiągniętych postępów prac, 5) zwracania się do każdego interesowanego rządu, jak również do konferencji w Genewie z wszelkiego rodzaju propozycjami, które zdaniem komitetu, są zdolne dopomóc już już to syndykatom, już to konferencji genewskiej.

Rządy, reprezentowane w Radzie najwyższej, zobowiązują się dostarczyć niezwłocznie sumę 10.000 funtów sterlingów w równych częściach, przeznaczając tę sumę na potrzeby komitetu organizacyjnego, jako też zobowiązują się okazywać wszelką możliwą pomoc wszelkie współdziałanie tak komisji, jak i organizacyjnemu, jak i syndykatom, gdy ten zostanie zorganizowany.

Wybory skńczyły się świetnym zwycięstwem polskości.

WILNO. Specjalny sprawozdawca dziennika paryskiego „Excelsior” wysłał do Paryża następującą depezę: wynik wyborów przeszedł wszelkie oczekiwania. W wyborach wzięło udział do 70 proc. uprawnionych, co wobec wstrzymania się części żydów i kobiet od głosowania, wykazuje, że głosowała niemal cała ludność wileńszczyzny zdolna do jakiegokolwiek myślenia politycznego.

Obrzymia jej większość pozostała wierna Polsce mimo 150 lat prześladowania, obrzymich wysiłków rusyfikacyjnych i umiarkowanego nadwężenia stosunków polsko-litewskich przy pomocy

sztucznie wytworzonej kwestii litewskiej. Polska dąży szczerze do porozumienia się z Litwą, jednak nieprzebrane stanowisko rządu kowieńskiego stoi zaniarem Polski stałe na przeszkodzie. Jest to zrozumiałe, jeśli się uwzględni, że od chwili swego powstania tj. od roku 1915 tak zwany Rząd litewski pozostaje pod przeważającym wpływem Niemiec. Litwa szuka ponadto bezpośredniego połączenia się z bolszewi, a jedynym kluczem do tego jest posiadanie Wilna. Obecnie wobec olśniewającego zwycięstwa Polski przy wyborach wileńskich, być może, że stanowisko Kowna ulegnie zmianie. W każdym razie Litwanje

Posłowie na Sejm wileński.

WILNO. Pośród najwybitniejszych działaczy politycznych na mocy przeprowadzonych już obliczeń, jako przyszłych posłów do sejmiku wileńskiego—wymieniać można:

Z list centralnego Komitetu wyborczego: arc. Hryniewicz, prezydent miasta Włna—Bańkowski, redaktor Zwierzyński, adw. Mieczysław Engel, inż. Brzostowski, ks. Olszański, były dyrektor departamentu oświecenia tymczasowej komisji rządzącej Fiedorowicz, adwokat Jasieński.

Z list rad ludowych: sekretarz rad ludowych Marowski, Szwabowicz, Kazimierz Janikowski, Nusbbaum, Ostrowski Horowicz—(czterej ostatni dziennikarze).

Z list polskiego stronnictwa ludowego Plast: wiced-

prezes P. S. L. Wacław Stanowicz, były dyrektor departamentu aprowizacji pułkownik Wędzłagołski Jan Piłsudski. Mniej pewne kandydatury z list rad ludowych: redaktor Olejniczakowski, adwokat Krzyżanowski, b. urzędnik kancelarii cywilnej generała Żelgowskiego Świechowski i Włockowicz.

Z list odrodzenia: adw. Stefan Mickiewicz, Helman, Karnicka.

Z list socjalistycznych: inżynier Zasztowt, adw. Bagiński.

Z list demokratycznych Abramowicz.

P. Jan Piłsudski, który przeszedł na prawonickie na liście Polsk. stronnictwa ludowego Plast—zrzekł się swej kandydatury na liście demokratycznej w Wilnie na rzecz p. Abramowicza.

Niemcy górnośląscy grożą zerwaniem rokowań.

PARYŻ. „Matin” donosi z Warszawy, że skutkiem uchwały Rady ministrów polska delegacja na G. Śląsku otrzymała polecenie, aby nie zawierała takiej umowy, któraby rządowi polskiemu nie przyznawała prawa likwidacji majątków niemieckich na Górnym Śląsku.

Z niemieckich oficjalnych źródeł komuni-

kuja, że o ileby wiadomość ta okazała się prawdziwą, to wówczas rokowania gospodarcze polsko-niemieckie weszłyby w stadium krytyczne. Niemcy nie są bowiem w stanie zawrzeć takiego układu, któryby Polsce dawał żądane przez nią prawo likwidacji. Jest to metoda wymuszania ze strony Niemców.

Naczelnik Państwa wyjeżdża na odpoczynek

WARSZAWA. Ostatnia choroba Naczelnika Państwa tak osłabiła jego organizm, że wskazanym jest dłuższy odpoczynek, wobec czego nastąpi w tych dniach wyjazd do Spały. W podróży towarzyszyć będą Naczelnikowi Państwa adiutant generalny, generał Jacyna i lekarz przyboczny pułk. Pieszczyński.

Dążenia do gabinetu parlamentarnego

LWÓW. „Słowo Polskie” donosi z Warszawy, że w ostatnich dniach zaznaczyła się dążność zbliżenia się ludowców z socjalistami.

Bezpośrednim celem tego zbliżenia ma być dążenie do obalenia obecnego gabinetu i do stworzenia nowego rządu socjalistyczno-ludowego.

Reorganizacja Ministerstwa Wyznań i Oświaty

WARSZAWA. Sejmowa komisja konstytucyjna na swym dzisiejszym posiedzeniu wypowiedziała się za wydzieleniem Departamentu Wyznań religijnych z Ministerstwa Oświaty i przydzieleniem go do Ministerstwa spraw wewnętrznych.

Okólnik pana ministra spraw wewnętrznych

WARSZAWA, 12. Informują „Przegląd Włeczorny” że źródła kompetentne, że nastąpiło już całkowite porozumienie między poszczególnymi ministerstwami w sprawie uregulowania obrotu handlowego na granicy wschodniej ze strony polskiej, a to w myśl uchwały Rady ministrów ieszce z dnia 19 lipca 1921 r.

Pan Stanisław Downarowicz, minister spraw wewnętrznych, ma podpisać odpowiedni okólnik w tej sprawie, dawniej już przygotowany, do którego zastosować się winni wołowodowie kresowi w swoich specjalnych rozporządzeniach, dotyczących postępowania niższych władz administracyjnych na granicy wschodniej w sprawie obrotu handlowego.

Lekka epidemia w Warszawie

WARSZAWA, 13. „Prz. Włecz.” pisze: Wskutek raptownych skoków w temperaturze—ostatnimi czasy daje się zaobserwować w Warszawie rodzaj epidemii o lekkim przebiegu. Niema domu, w którym nie notowanoby za-

chorowań, mających swe źródło, w lżejszym lub cięższym przebiegu.

Nie próżnują w tym względzie szpitale.

Jak informują „Przegląd Włeczorny” choroba ma to masowego przebiegu i rozgłosiła się zarówno w śródmieściu jak i na krańcach miasta.

Lekarze zwłaszcza Kasy Chorych, są wprost przeciążeni pracą, wzywani są bowiem—jakkąkolwiek twierdzą—częstokroć do 30 wypadków w ciągu doby, w związku z lekką epidemią, która dotychczas nie znalazła jeszcze definitywnego określenia.

Nowa rada miejska w Poznaniu

POZNAN. We wtorek dnia 17 b. m. nastąpi otwarcie nowej Rady miejskiej. O godz. 10:11 pół odbędzie się w katedrze uroczyste nabożeństwo, a o godz. zaś 11 i pół dr. Kiedacz, wiceprezydent miasta otworzy posiedzenie. Na pierwszym posiedzeniu nastąpi wybór prezydium.

Niemiecki prorok

BERLIN. W Niemczech pojawił się nowy prorok. Jest nim dr. Kemmerich, który świeżo na konferencji w Berlinie zapowiedział swym rodakom łańcuch wielkich wydarzeń.

Według Kemmericha w roku bieżącym nastąpi wskrzeszenie nowego państwa carskiego w Rosji. Powrotem do starego systemu politycznego, towarzyszyć będą wielkie pogromy żydów, jakich świąt jeszcze nie widzieli żydzi będą masowo emigrować do Niemiec.

W roku 1923 Niemcy przeżyją przewrót wewnętrzny. Partje reakcyjne w Niemczech spowodują wybuch wojny domowej; wznieją znów tron książąt niemieckich. Ale—to jest właśnie ciekawym szczegółem proroctwa—jedność Niemiec nie przeżyje tego przewrotu. Dopiero w roku 1926 z obozu liberałów powstanie człowiek—nowy Cromwell, lub nowy Bonaparte. Prorok tego ścisłe nie określa—kto powróci Niemcom ich spoiwość i potęgę.

Proroctwa Kemmericha budzą otuchę w zgnębionych sercach przywiązanych do starego porządku.

A może to tylko mają na celu?...

Ustawa o poborze daniny.

W Nr. 1 „Dziennika Ustaw” z dn. 7 b. m. ogłoszono ustawę o poborze nadzwyczajnej daniny państwowej.

Wobec tego z tym dnieniem ustawa weszła w życie.

W tymże Nr. „Dziennika Ustaw” ogłoszono przepisy wykonawcze do wymienionej ustawy.

Najważniejsze zasady tych przepisów są następujące:

Ustawa przewiduje siedem odrębnych kategorii daniny w tym rozumieniu, że jednolitą samą osobą może być pociągnięta do opłaty kilku różnych kategorii.

Co się tyczy daniny, od właścicieli samochodów lub ekwipażów, to przepisy wykonawcze wyjaśniają, że posiadanie w okresie od 1-go paź-

dziernika do 31 grudnia 1921 r. choćby przez krótki czas, przejeżdżania samochodem lub ekwipażu w miesiące pociąga za sobą obowiązek opłacania daniny.

Przepisy ustalają następujące najwyższe i najniższe kwoty daniny.

Najwyższa kwota daniny, obliczonej na podstawie wielokrotności powszechnego podatku zarobkowego, względnie podatku procedurowego, wynosi:

1) dla przedsiębiorstw handlowych we wszystkich klasach miejscowości: a) dla domów bankierskich, kantorów wszelkiego rodzaju i nazwy prywatnych przedsiębiorstw bankierskich prócz lombardów i kas pożyczkowych na zastaw ruchomości oraz kantorów wymiany, których operacje ograniczają się wyłącznie do wymiany pieniędzy 2,490,000 mk., b) dla wszelkich innych przedsiębiorstw handlowych 1,411,000 marek;

2) dla przedsiębiorstw przemysłowych we wszystkich klasach miejscowości 1,500,000 mk.

Najniższa kwota daniny, obliczonej na podstawie wielokrotności powszechnego podatku zarobkowego wynosi:

1) dla przedsiębiorstw handlowych, a) w miejscowościach I kl.—6,375 mk., b) II kl.—4,875 mk., c) III kl.—3,750 mk., d) 4 kl.—1875 marek;

2) dla przedsiębiorstw przemysłowych: a) w miejscowościach I kl.—2,800 mk., b) II kl. 2,100 mk., c) III kl.—1,400 mk., d) 4 kl.—1050 m.

Do przedsiębiorstw handlowych zalicza się między innymi przedsiębiorstwa bankowe, kredytowe, ubezpieczeniowe, komisowe, ekspedycyjne restauracyjne, hotelowe, pensjonaty, kinematografy i laźnie, a do przedsiębiorstw przemysłowych: zakłady przemysłu rolnego (młyny, cukrownie, gorzelnie), browary, przedsiębiorstwa kolejowe i tramwa e oraz wszelkiego rodzaju zakłady rzemieślnicze itp.

Podstawę dla obliczenia daniny w wypadkach przewalutowania części kapitału tow. a cyfrych ustala się w sposób podany w poniższym przykładzie:

Suma kapitału zakładowego, zapasowego i rezerwowego wynosi 10 milionów marek, do stanu czynnego sprawozdania wciągniętego nieruchomości nabytą w roku 1912 z kwotą 2000000 marek. Kwotę daniny oblicza się w następujący sposób: od kwoty 10 milionów odlicza się kwotę 2 miliony marek, pozostaje 8 milionów marek do tej kwoty dolicza się iloczyn 2,000,000 × 20 = 40,000,000 marek, ogólna zatem kwota majątku, podlegającego daninie, wynosi 48 milionów marek.

Podstawę obliczenia daniny od komornego stanowi zasadnicze komorne bez opłat dodatkowych.

Osoby, które rozpoczęły wykonywać wolne zajęcia zawodowe dopiero w r. 1921, podlegają daninie na podstawie dochodu, obliczonego w stosunku calorocznym, a odpowiadającego dochodowi, osiągniętemu w r. 1920 przez innych płatników, wykonywujących zawód tego samego rodzaju w tych samych lub podobnych warunkach.

W b. dzielnicy rosyjskiej i austriackiej nie uwzględnia się odliczeń z art. 10 ustawy o podatku dochodowym z dn. 16 lipca 1920 roku.

Władze wymiarowe I-ej instancji mają prawo żądać asystencji wojska przy poborze i sąganiu daniny w wypadkach zbiorowego oporu. W tym celu mają się te władze zwracać pismem do najbliższego dowództwa wojskowego za pośrednictwem władzy administracyjnej I-ej instancji.

Wyjaśnienia p. ministra skarbu w kom. skarb.-budżetowej.

Na posiedzeniu komisji skarbowo-budżetowej przewodniczący, otwierając posiedzenie, zaznaczył, że Komisja ma się wypowiedzieć, czy budżet na rok 1921 ma być rozpatrywany przed przystąpieniem do rozpraw nad budżetem na r. 1922, czy też łącznie z nim. Budżet na rok 1922 ma być wniesiony do Sejmu w początkach lutego.

Następnie p. Minister Skarbu Michalski przedłożył sprawozdanie z gospodarki finansowej. Zadłużenie skarbu państwowego w polskiej kasie P. K. K. P. w roku ubiegłym stopniowo malało, we wrześniu wynosiło 20 i pół miljarda, w październiku 20 i pół, w listopadzie 15 i pół, w grudniu tylko 7 miliardów.

Zmniejszenie zadłużenia przypisuje p. Minister wzmożeniu wpływów podatkowych, które w pierwszym kwartale 1921 r. wynosiły 4 miljardy, w drugim—8 miliardów, w trzecim—15, a w czwartym przewidywane są w sumie około 20 miliardów. Emisja banknotów została zwiększona także na cele produkcyjne, mianowicie: Na redyskonto weksli, pożyczki itp. operacje, które wynosiły w lipcu 10 i pół miljarda, w sierpniu—15, we wrześniu—19, październiku—30, w listopadzie—45, w grudniu—57 i pół miljarda, co stanowiło już 25 proc. ogólnej emisji.

Po przytoczeniu szczegółowego pokrycia posiadane przez P. K. K. P. w monetach złotych, srebrnych, w walutach obcych p. Minister stwierdził, że obecnie w obiegu znajduje się około 109 i pół miliardów marek bez pokrycia. Do zabezpieczenia tego nie włączone są jeszcze znaczna część daru na skarb narodowy, złoto i srebro w sztabach oraz skarby, które mają być osiągnięte od Sowietów.

W zakresie oszczędności skasowano 215 urzędników na placówkach zagranicznych, placówkę zagraniczne wojskowe i aprowizacyjne oraz kil-

ka tysięcy urzędników w województwach. Rewizje oszczędnościowe w D. O. Genach dały bardzo dodatnie wyniki, które p. Minister przedstawił w niedalekiej przyszłości.

Dyrektor departamentu budżetowego p. dr. Zaczek przedstawił stan prac nad budżetem na rok 1922. Budżet ten przewiduje deficyt nie większy, niż w roku 1921, tj. około 100 miliardów marek.

Po wysłuchaniu sprawozdania dyrektora departamentu kasowego p. Czauderna Komisja postanowiła rozpatrywać budżet z r. 1921 łącznie z budżetem na rok 1922.

Ustawa o znowach pracobiorców i pracowników.

Rada ministrów uchwaliła ustawę o zabezpieczeniu swobody dania, wzięcia albo wykonania pracy.

Art. 1 brzmi: Uchyla się ustęp 3 art. 125, także art. 367, 368, 359, 373; 376 i 369 kodeksu karnego z r. 1903, obowiązujący na obszarze b. zaboru rosyjskiego. Kary, orzeczone za te przestępstwa są dąrowane z równoczesnym uchyleniem łączącego się z karą pozbawienia lub ograniczenia praw. Ustęp 2 art. 126 K. K. otrzymuje brzmienie następujące. 3. Rozmieszczenie nienawiści pomiędzy poszczególnymi grupami lub klasami ludności.

Ustęp 6 części I art. 125 K. K. z r. 1903 otrzymuje brzmienie następujące.

6. „Do nienawiści pomiędzy poszczególnymi grupami lub klasami ludności“.

Art. 2 brzmi: Zmowy pracodawców, mające na celu ograniczenie swobody dania pracy, lub przymuszanie pracowników do przyjęcia mniejszej płacy lub wogóle niekorzystniejszych warunków, zwłaszcza przez wstrzymanie robót, lub zwolnienie pracowników, tudzież umowy pracowników, mające na celu ograniczenie swobody wzięcia, lub wykonania pracy, lub wymuszanie od pracodawców wyższej płacy, lub wogóle korzystniejszych warunków pracy zwłaszcza przez wspólne wstrzymanie pracy nie rodzą zobowiązań, których można dochodzić w drodze sądowej; każdy uczestnik może od takiej umowy odstąpić. To samo stosuje się do układów, mających na celu wspieranie tych, którzy przy takich znowach trwają lub na szkodę tych, którzy w nich nie biorą udziału.

PODZIĘKOWANIE

BRONISŁAWOWI GOLDHARD
zawodowcy stacji Kalisz.

Zarząd Cz. K. serdecznie dziękuje za tak rzadką w obecnych czasach uprzejmość i wyjątkową dobrą wolę okazaną w udzieleniu lampy — bez której operacja postrzelonego żandarma w braku elektryczności nie mogłaby się odbyć.

KRONIKA

— WIEC.

Dnia 15 b. m. (niedziela) w sali Towarzystwa Muzycznego ul. Parkowa Nr. 3, odbędzie się o godz. 3ej po południu, wiec wszystkich pracowników państwowych m. Kalisza na który o liczne przybycie proszą Komitet Organizacyjny.

— ZGON.

W dniu 11 stycznia 1922 r. zmarł w Zakopanem po dłuższych cierpieniach s. p. Feliks Bromilski, kłupiec m. Kalisza, członek długoletni Kal. Tow. Włocławskiego i ochotnik Wojsk Polskich z 1920-go roku.

— NOWY SKŁAD MEBLI W KALISZU.

Przy ulicy Wrocławskiej w domu p. Handtkiego otwarto w tych dniach wielki skład mebli gotowych z fabryki Szerszewskiego w Pleszewie. Nie wątpliwy, że skład ten cieszyć się będzie zasłużoną powodzeniem, tem więcej, że fabryka ta dostarczała Kaliszowi meble z Pleszewa, ku ogólnemu zadowoleniu kupujących.

— „POLSKO-GDANSKI KONCERN ŻELAZA“.

W celu uregulowania i zapewnienia zbytu produktów górnośląskich hut żelaznych, położonych na terenie polskim, utworzono w tych dniach w Gdańsku Towarzystwo Akcyjne pod nazwą: „Polsko-Gdański Koncern Żelaza“. Koncern ten obejmie największe firmy wielkopolskie, gdańskie i górnośląskie, trudniące się handlem żelaza. Oprócz tego zainteresowane są w tym instytucje finansowe polskie i gdańskie, z banków polskich: „Bank Przemysłowców“. W Radzie i Zarządzie element polski jest należycie reprezentowany. Kapitał akcyjny wynosi mkł. niem. 10.000.000.

— ŚWIATŁO PLUSZOWE CZYLI ELEKTRYCZNOSC KALISKA.

Zdarzył się w mieście naszym wypadek, rzucający jaskrawe światło na zabagnione stosunki wśród których żyjemy. Otóż onegdaj podczas obławy, bandyta postrzelił patrolującego żandarma w brzuch.

Ciężko rannego przewieziono do szpitala wojskowego.

Po południu wyłoniła się konieczność natychmiastowej operacji, albowiem stan rannego zagrażał jego życiu.

Wszystko zostało do operacji przygotowane, lecz wskutek braku światła elektrycznego, nie można było przystąpić do zabiegu. Napróżno apelował dowódca szpitala do sumienia obywatelskiego pluszowego moczarza; napróżno perswadował mu, że bez światła dokonać operacji nie można i że ranny życiem przypłaci to może.

Pluszowy potentant kategorycznie odmówił, motywując swe stanowisko, zatargiem z Magistratem, który za światło dostarczone podobno nie płaci.

Po dwugodzinnym opóźnieniu operacji dokonano przy świecach i pożyczonej z dworca kolejowego lampie żarowej.

Fakt ten dostatecznie mówi sam za siebie, wszelkie komentarze są zbyteczne.

Opinia publiczna potrafi napłynąć ten czyn nieobywatelski i odpowiedzialno nań zareagować.

Gdyby kula bandyty trafiła w jelita moczarza pluszu; elektryczności, niezawodnie pełnym blaskiem zaświeciłaby wówczas wszystkie lampy w szpitalu.

Szczery.

— PODZIĘKOWANIE.

Dowództwo Szpitala Rejonowego w Kaliszu (ul. Kościuszki Nr. 6) składa serdecznie podziękowanie Naczelnikowi stacji Kalisz p. Goldharowi za wypożyczenie niezwłocznie i bezinteresownie lampy żarowej naftowej na salę operacyjną.

Dziękuję pocztu obywatelskiemu p. Goldhara mogła być w dniu 11. I. 22 r. natychmiast dokonana w szpitalu operacja ciężko rannego żandarma, co byłoby niemożliwe wobec odmowy pluszowni, udzielenia na czas operacji światła elektrycznego i być może uratowało dzielnego żołnierza polskiego.

— NOWA CHOROBA WSKUTEK MODY.

Moda noszenia krótkich spodniczek i ledwabnych pończoszek nawet podczas mrozów musiała wywołać skutki ujemne dla niewolnic tej mody.

Oto dzienniki francuskie, angielskie i niemieckie stwierdzają, że lekarze coraz częściej mają do czynienia z niebezpiecznymi odmrożeniami nóg u kobiet i dziewcząt. Zwłaszcza częste są odmrożenia kostek i łydek, ujawniające się silnym zaczerwienieniem skóry; obrzękiem i schodzeniem skóry niżej; całymi płatami, a nawet głęboko sięgającymi ranami, trudnymi do wyleczenia. Odmrożenia takich nie spotykano przedtem nigdy, a jeżeli się zdarzały, to w wyjątkowych tylko przypadkach na twarzy.

— „MADAMME SANS-GENE“.

Kinoteatr „Oaza“ wyświetla obecnie wspaniałe obraz w 6 wielkich częściach ilustrujący życie wielkiego Napoleona i książęcej Gdańskiej p. t. Napoleon Madame Sans-Genie.

Do zainteresowania, jakie budzi akcja, wiele smaku i wykwintu dodała doskonała gra artystów z Ellen Rihter na czele. Bardzo zajmująca akcja pełna dowcipu i wspaniałe zdjęcia współczesne, rozmałość pomysłów, zapewniają obrazowi temu trwałe powodzenie.

— POLSKI BANK KRAJOWY.

Ogłoszono dwie ustawy w sprawie polskiego Banku krajowego: pierwszą z dn. 14 grudnia r. z. „w przedmiocie upoważnienia ministra skarbu do załącznienia w polskim Banku krajowym pożyczki w kwocie 1.000.000.000 mkł. p. celem podwyższenia kapitału zakładowego tegoż Banku“. Upoważnia ona ministra skarbu do zaciągnięcia w polskim Banku krajowym pożyczki w kwocie 1.000.000.000 mkł. p. w obligacjach komunalnych, umarżonych w przeciągu 51 lat.

Druga ustawa — również z dn. 14 z. m. — dotyczy „podwyższenia gwarancji skarbu Rzeczypospolitej Polskiej za dopełnienie przez polski Bank krajowy zobowiązań, wypływających z wydania obligacji komunalnych, obligacji kolejowych i tytułu wkładek oszczędności“. W ustawie tej zaznaczono, że „gwarancją skarbu Rzeczypospolitej Polskiej za dopełnienie zobowiązań z tytułu wydawania obligacji komunalnych przez polski Bank krajowy zostaje podwyższona do kwoty 5.000.000.000 mkł. p. imienną wartość z tytułu obligacji kolejowych do 2.000.000.000 mkł. p. imienną wartością z tytułu wkładek oszczędności do 50.000.000.000 marek pol.“.

— W SPRAWIE ODBUDOWY KRAJU.

Ponieważ zdarza się często, iż Komisje zapomogowe dla odbudowy zwoływane są przez Starostów niektórych powiatów bardzo rzadko mimo żądań kierowników Biur Odbudowy. Ministerstwo nadesłało Wojewodzie łódzkiemu pismo, by powyższe nieliczne zjawiska usunąć, wydając odnośne zarządzenia, oraz pouczyć należy wszystkich Starostów, iż ponieważ sprawa odbudowy kraju jest bardzo ważną, należy wszystkie podania wniesione do Komisji Zapomogowych traktować jako sprawy pilne.

— KOMUNIKACJA POLSKA—UKRAJINA.

Od dnia 15 b. m. zostanie zaprowadzona bezpośrednia komunikacja kolejowa między Polską a Ukrainą sowiecką. Każdy pociąg będzie się składał z 25 wagonów.

— WOLNY HANDEL NAFTA.

Państwowa Rada naftowa odbyła posiedzenie, na którym większość zebranych oświadczyła się za wprowadzeniem wolnego handlu naftą. Wobec tego zostanie zniesiony zarówno sekwestr nafty, jak i państwowy urząd naftowy. Dla zarządu zaś państwowymi rafinerjami i kopalniami, zostanie utworzona dyrekcja państwowych zakładów naftowych.

— ZGON NESTORA POLSKICH LITERATOW.

Zmarł w Krakowie nestor literatów polskich. Zygmunt Sarnecki, dożywszy sędziwego wieku.

Sr. Sarnecki urodził się w roku 1837 w Hołotkach koło Baru.

Po ukończeniu szkół średnich w Warszawie, wyjechał na dalsze studia do Paryża, a następnie do Włoch.

Zmarły pozostawił po sobie bogatą spuściznę literacką. (Sztuki teatralne: „Szkłana Góra“, „Harde Dusze“, „Febris aurea“, wiele nowell studjów literackich, między innymi Historje literatury francuskiej). Wydawał on również przed laty blisko 30 pismo „Świat“ w Krakowie; koło którego skupiły się nawiąbitniejsze sily na polu literatury i malarstwa.

— DUCHOWNI NIE SA WOLNI OD PODATKU DOCHODOWEGO.

Urząd skarbowy w Łodzi zakomunikował rabinatowi gminy żydowskiej, że duchowni są wolni od płacenia podatku dochodowego tylko podczas wojny i z tego względu reklamacje rabinatu zostały nie uwzględnione.

— NADESLANE.

Do Sz. Pana Redaktora „Gaz. Kaliskiej“ w Kaliszu.

W imieniu prawdy i sprawiedliwości uprzedmiotowicie proszę Sz. Pana Redaktora o łaskawe pominięcie sprostowania z powodu artykułu w Nr. 273 „Gaz. Kaliskiej“ o p. Gładale.

Niniejszym stwierdzam, że będąc ostatnio 4 lata przed wojną na stanowisku naczelnika pocztowego telegrafu w Stawiszynie znałem osobiscie p. Gładalę, jako sekretarza gminy Brudzew, która to gmina odbierała korespondencję z powiatowego mi urzędu. P. Gładala swój urząd do wybuchu wojny sprawował wzorowo i nigdy wogóle wydalonym ze służby nie był. W chwili wybuchu wojny p. Gładala, jako sekretarz gminy Brudzew przez pierwsze patrole niemieckie, był wywieziony do Niemiec, a po powrocie stamtąd wyjechał do Warszawy, gdzie urzędował w instytucjach państwowych aż do ewakuacji.

Będąc w Rosji p. Gładala zasłużył się wiele dla społeczeństwa Polskiego i sprawy Polskiej, oczem świadczą różne wydania ze Smoleńskimi i inni współpracownicy p. Gładali na polu społecznym, a jak p. Gładala przez okres trzyletni w Turku pracował — świadczą mogą opisy jego prac na zajmowanych stanowiskach w organizacjach społecznych, co stwierdzono protokolarnie i umieszczono w „Gazecie Powiatowej“, które to numery dla orientacji Sz. Pana Redaktora załączam.

Pochód, urządzony przez p. Jagielę z transparentem i tarczka widziałem około urzędu pocztowego i składał się tylko z sześciu osób, być może, że narynku — a był to dzień targowy, znała to się więcej gapiów, bo zwolenników wątpliwej, zawdzięczając którym został urządzony wiec pod przewodnictwem p. Kacprzaka b. wójta gminy Ma'anów; uważam za właściwe zaznaczyć, że p. Kacprzak za antypaństwową działalność został w 1920 r. z wójtostwa zwolniony.

Na powyższym wiecu miał podobno przemawiać poseł p. Jagiela, zadziwiło mnie to bardzo, aby pod przewodnictwem takiego cziowika miał przemawiać poseł, lecz jak się okazało że jeszcze takiego posła Polska nie ma, a przemawiał mi szkaniec m. Turku p. Jagiela — kandydat na posła, jak mi wiadomo dużo „pracuje“, czego najlepszym dowodem może być fakt, że p. Jagiela w ciągu trzech lat „pracował“ już w partii N. D., później w P.P.S., następnie w Wyzwoleniu, a obecnie w Stronnictwie Ludowym „Piast“ uważa to dla siebie za najkorzystniejsze i podobno ma z tego stronnictwa kandydować na posła.

P. Jagiela walczy przeciwko ludziom, do których ma jakies uprzedzenia za pomocą taczek i może być pewnym, że ta bronija nikt z nim walczyć nie będzie, w razie zaś napaści znajdzie sobie obronę, której urzędnik państwowy, komunalny, czy to społeczny, niestety spodziewać się nie może, cze o dowodem nich posłuży fakt, że w dniu urzędzenia manifestacji przeciwko urzędnikowi p. Gładale — nikt nie zareagował — policjanta trudno było zobaczyć.

Racz przyjąć Sz. Redaktorze wyrazy szacunku z poważaniem

STANISŁAW ORŁOWSKI.

Naczelnik poczty i telegrafu w Turku.

Turek, dnia 3 stycznia 1922 roku.

Ogłoszenie.

**RACA WIELUŃSKIEGO TOWARZYSTWA
WZAJEMNEGO KREDYTU**

zawiadomia członków Towarzystwa, że dnia 27 stycznia 1922 roku o godzinie 11 rano w lokalu Zarządu Towarzystwa w Wieluniu odbędzie się nadzwyczajne walne zgromadzenie z następującym porządkiem dziennym:

1. Wybór przewodniczącego.
2. Sprawozdanie o stanie spraw Towarzystwa.
3. Przewalutowanie majątku Towarzystwa.
4. Przeniesienie Towarzystwa na Bank Akcyjny.
5. Ewentualna likwidacja Towarzystwa i wybór komisji likwidacyjnej.
6. Uchwała co do sprzedaży aktywów i pasywów Towarzystwa.
7. Wolne wnioski Rady, Zarządu i członków.

Wobec ważności spraw zatwierdzenia protokołu poprzedniego zebrań i akceptacji aktu sprzedaży nieruchomości i nieruchomości Towarzystwa, Rada uprasza członków o niezawodne przybycie w wyżej oznaczonym terminie.

Wieluń, dnia 2 stycznia 1922 r.

Skrzypka

poszukuje zaraz
jako Soliste.
Wiadomość w „Mirażu“ 126

Skradzono

paszport na wyjazd za granicę na imię Jakuba Kopa wydany przez starostwo w Kaliszu w marcu 1920 r. oraz różne ważne dokumenty na także imię. 117

Kostiumy, suknie
szyją solidnie, tanio, szybko

Z. SAS

ul. Warszawska 11 (parter)
dom nr. Tarczyńskiego. 67

INTROLIGATOR

P. LEWIŃSKI

ul. Dobrzecka № 13.

Przyjmuje wszelkie roboty w zakresie introligatorstwa wchodzące.

Dla Bibliotek i Czytelni — usępuje rabat. —

SPRZEDAŻ

wapna, cementu, tynki plejorej do sufitów po cenach przystępnych.

Sal. Grü
Nowy-Pynek 12.

OBEZNAWA

z książkowością korespondencją pisaną na maszynie poszukuje zajęcia.
Wia. w Adm. „Gz. Kal.“ 113

Zgwał Patent

IV kategorii wydany przez Inspektora Szarbu w Kaliszu na sprzedaż bielizny na imię M. Mas. r. 124

Zgwał PASZPORT

wydany przez magistrat m. Kalisza na imię Jakuba Eisenberga. 120

**KARPIŃSKIEGO
BALSAM BENGALSKI**

znieczulający

sprawia natychmiastową ulgę w neuralgii, reumatyzmie, artretyzmie, migrenie, bólu zębów. Bolejące miejsca natrzeć balsamem, przykrywając je następnie watą.

LABORATORIUM CHEMICZNO-FARMACEUTYCZNE
Tow. Akc. Pr. KARPINSKI w Warszawie, B. Ektoralna 35.

Od KASZLU i przeziębienia

używaj PAST-LHI

„NEO“ — i „VALDA“

wyrobu

LABORATORIUM CHEMICZNO-FARMACEUTYCZNE
MODLIŃSKI i KRUGLECKI w Warszawie.

Żądać w aptekach i składach aptecznych. 3327

Uwadze P. P. Lekarzy.

100% wyciąg jądrowy „SPERMIN ARS“

Stosuje się z powodzeniem przy następujących chorobach: neurastenji, niemożności płciowej, neuralgjach, hysterji, ogólnym osłabieniu, uwadze starczym i małopokrwistości (anemji), ostrych zakaźnych chorobach i dla rekonwalescentów, przy chorobach serca i naczyń, arterjosclerozie, podagrze, chronicznym reumatyzmie, djabacie, szkorbutcie, Luesie, tyfusie, influencji, alkoholizmie, morfinizmie, przy ostrych zatruciach. 78

Dział Organa-terapii Chemiczno-farmaceutycznej fabryki „ARS“ w Wilnie.
Sprzedaż we wszystkich aptekach i składach aptecznych.
i przedstawicielstwo: Warszawa, Złota 14, m. № 10. Tel. 224-27.

Wyższa szkoła kroju i szycia

— nagrodzona złotym medalem w Paryżu —

E. MIECHOWSKIEJ
Kalisz, Wrocławska 50.

System kroju angielsko-francuski trwa od 6 do 8 tygodni.

— Po ukończeniu uczenie otrzymują dyplomy. —

WYŁĄCZNA FABRYCZNO-DETALICZNA

sprzedaż wyrobów

kaliskiej Pluszowej i Aksamitnej Manufaktury

STALE DUŻY WYBÓR A SKŁADZIE:

- PLUSZE na ubranie zwykłe i sportowe,
- PLUSZE na palta damskie,
- PLUSZE na podszewki,
- AKSAMITY na obicia meblowe i powozowe,
- AKSAMITY na kapelusze i t. p.
- CIĘTYCIA pluszowe (kołdry) na łóżka, stoły, sofy i t. p.
- GAJNITURY pluszowe na kanapy oraz wszelkiego rodzaju materiały włókniste i płócienna bielizniane. 3146

Biurowo Techniczne i Dom Handlowy

„PROSNA“

— SP. Z OGR. ODP. W. —
w Kaliszu, ul. Ogrodowska № 4,
dom własny.

DLA KRÓW

mleczny proszek „WAKCYRYNA“

zwiększa wydajność dobrego mleka z dużą zawartością tłuszczu, a przy tym nie czyni go cięższym w smaku.

Chroniczna ciężka wpływa na ogólny wygląd i wagę krów.

Dawajcie stale do paszy krówom „WAKCYRYNĘ“.

o bogactwie mleka o czystym smaku i miarę.

Sprzedaj w aptekach, składach aptecznych i spółkach rolniczych

Główny skład w aptece Wągrowskich i Koneczna, Warszawa, Chłodna 16.

Wysyła się za załączeniem pocztowcem. 2407

DRUKARNIA „GAZETY KALISKIEJ“

— Aleja Józefiny Kr. 3 (dom własny). —

Kabina wykonuje wszelkie roboty w zakresie sztuki drukarskiej wchodzące po cenach przystępnych. • Na składzie posiada gazetnicę, druki dla sądów gminnych, dla pp. rajców i wójtów. • Wielki wybór papierów ozdobnych, listowych i żalobnych oraz różnych kartonów, bilotów i kopert do tychże. • Własna introligatornia. • — Typografy. • Maszyny piszące poruszane elektrycznością. • Stereotypownia. —